

ГАС ПРЕС

БРОЈ 161 • МАЈ 2020. • ЈП „СРБИЈАГАС“ • НОВИ САД

ISSN 1452-7758

 СРБИЈАГАС

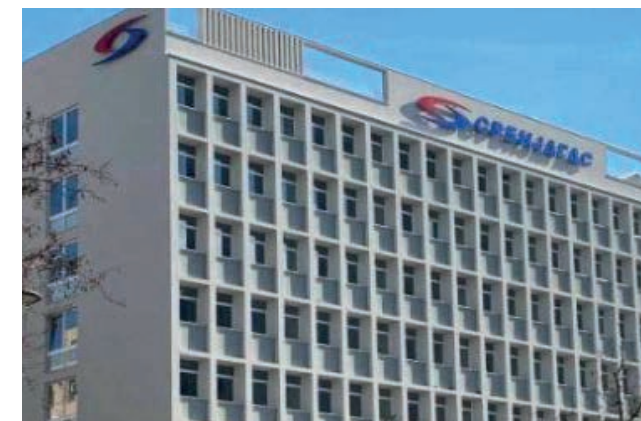
**МЕНАЏМЕНТ, НАДЗОРНИ ОДБОР И СВИ ЗАПОСЛЕНИ
ЈП „СРБИЈАГАС“, У УСЛОВИМА ВАНРЕДНОГ СТАЊА,
ПРЕДУЗИМАЛИ СВЕ НЕОПХОДНЕ АКТИВНОСТИ У
ЦИЉУ ОДРЖАВАЊА И УНАПРЕЂЕЊА ПОСЛОВАЊА**

ПОЗИТИВАН ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ И У ПРВОМ КВАРТАЛУ 2020!	4
ПАНДЕМИЈА НИЈЕ ЗАУСТАВИЛА РАДОВЕ НА ТРАСИ „ТУРСКОГ ТОКА“	5
„ГАСТРАНСУ“ САГЛАСНОСТ НА ПРАВИЛА О РАДУ ТРАНСПОРТНОГ СИСТЕМА ЗА ПРИРОДНИ ГАС	5
СРБИЈАГАС НАСТАВЉА ДА СПРОВОДИ МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ПОЈАВЕ ВИРУСА	6
ОБЕЗБЕДИЛИ СМО СТАЛНУ ПРИПРАВНОСТ ЗА ОБАВЉАЊЕ ХИТНИХ ИНТЕРВЕНЦИЈА	8
ЧУВАЛИ СМО ЗДРАВЉЕ НАШИХ ПОТРОШАЧА , АЛИ И ЗАПОСЛЕНИХ У ОВОМ ДЕЛУ КОМПАНИЈЕ	10
ЖИВО НА ГРАДИЛИШТИМА	12
СВЕ ТЕЧЕ ПО ПЛАНУ	13
ИЗГРАЂЕНО ВИШЕ ОД 300 КИЛОМЕТАРА ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА У 30 МЕСНИХ ЗАЈЕДНИЦА	14
РАД ОД КУЋЕ – ОЧЕКИВАЊА И РЕАЛНОСТ	15
КОРОНА ИНТЕРМЕЦО	16
ОЧУВАНА ПРИРОДА НАЈВЕЋЕ НАЦИОНАЛНО БОГАТСТВО!	17
ЛЕКАРИМА ИЗ САНКТ ПЕТЕРБУРГА 200.000 ЗАШТИТНИХ ОДЕЛА НА ПОКЛОН	19
ЧЛАНОВИ УПРАВНОГ ОДБОРА ГАСПРОМА ДОНИРАЛИ СВОЈЕ МЕСЕЧНЕ ПРИХОДЕ	19
ПОВЕЋАВА СЕ МАКСИМАЛНА ИСПОРУКА ИЗ ГАСПРОМОВИХ СКЛАДИШТА	19
У НАЈЗАПАДНИЈОЈ ЕВРОПСКОЈ ПРЕСТОНИЦИ	20
ИЗДРЖАЛИ ЗАБРАНУ КРЕТАЊА И НИСУ ОБОЛЕЛИ	22
АНАЛИЗА ЦЕНА ЕНЕРГЕНАТА	23

СР - КАТАЛОГИЗАЦИЈА У ПУБЛИКАЦИЈИ
 БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ, НОВИ САД
 658(497.11)(085.3)
 ГАС PRESS / ЈП "СРБИЈАГАС", СЛУЖБА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ И МАРКЕТИНГ;
 ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК ВЕСНА АРСИЋ;
 ЧЛАНОВИ РЕДАКЦИЈЕ ВЛАДИМИР УТОРНИК, ЈАСМИНА ЂОРЂЕВИЋ, ДЕЈАНА ШРАНЦ,
 КСЕНИЈА АЋИМОВИЋ, ЗОРАН МАЈСТОРОВИЋ;
 ФОТОГРАФИЈА НЕБОЈША ИЛИЋ, САНДРА ЦРЕПУЉА;
 ДИЗАЈН И ПРЕЛОМ ЗОРАНА ДАМЈАНОВИЋ;
 2007, БР.1 (ЈАН.)- .- НОВИ САД : ЈП "СРБИЈАГАС", 2007.-.- ИЛУСТР. ; 22 СМ
 МЕСЕЧНО.
 ISSN 1452-7758
 COBISS.SR-ID 219326983

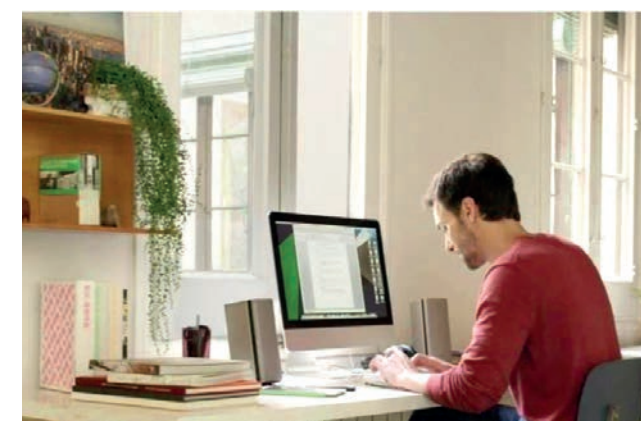
ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР ЈП „СРБИЈАГАС“ ДУШАН БАЈАТОВИЋ ЗА ПОЛИТИКУ: ПАНДЕМИЈА COVID-19 НИЈЕ ОМЕЛА РАДОВЕ НА МЕРНИМ СТАНИЦАМА И КОМПРЕСОРСКОЈ СТАНИЦИ НА СРПСКОМ ДЕЛУ ТРАСЕ ТУРСКОГ ТОКА!

НАДЗОРНИ ОДБОР ЈП „СРБИЈАГАС“ У НОВОМ САДУ ОДРЖАО ПРВУ СЕДНИЦУ ПОСЛЕ УКИДАЊА ВАНРЕДНОГ СТАЊА! НА ДНЕВНОМ РЕДУ АКТУЕЛНЕ ТЕМЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА РАД И ПОСЛОВАЊЕ КОМПАНИЈЕ.

СРБИЈАГАС НАСТАВЉА ДА СПРОВОДИ МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ПОЈАВЕ И ШИРЕЊА ВИРУСА COVID-19! ПРОПИСАНО ОГРАНИЧАВАЊЕ СЛУЖБЕНИХ ПУТОВАЊА ВАН ЗЕМЉЕ, БРОЈА УЧЕСНИКА НА САСТАНЦИМА ИТД.

У ОВОМ БРОЈУ У ФОКУСУ СУ ТЕМЕ КОЈЕ СУ ОБЕЛЕЖИЛЕ РАД И ФУНКЦИОНИСАЊЕ ПРЕДУЗЕЊА У ВРЕМЕ ВАНРЕДНОГ СТАЊА! КАКО СУ БИЛИ ОРГАНИЗОВАНИ ДИСТРИБУЦИЈА И ПРОДАЈА ГАСА?

Прва седница НО ЈП „Србијагас“ после укидања ванредног стања одржана у Новом Саду

ПОЗИТИВАН ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ И У ПРВОМ КВАРТАЛУ 2020!

У Новом Саду је у четвртак, 21. маја, одржана седница Надзорног одбора Јавног предузећа „СРБИЈАГАС“. Седници је председавао проф. др **Муамер Реџовић**, председник Надзорног одбора, а у њеном раду су учествовали чланови НО и представници пословодства компаније, заменица генералног директора Србијагаса **Блаженка Мандић** и извршни директори предузећа.

Надзорни одбор усвојио је Извештај о пословању предузећа у периоду 01.01-31.12.2019. године, као и Периодичне финансијске извештаје ЈП „Србијагас“ за период 01.01-31.03.2020. године и Извештај о реализацији годишњег Програма пословања предузећа за први квартал ове године, и то у одложеном року за њихово усвајање, који је Уредбом Владе РС, померен за 30 дана од дана укидања ванредног стања. У тим документима се каже да је ЈП „СРБИЈАГАС“ у 2020. години, обезбеђујући делатност од општег интереса, наставило политику сигурности и континуитета у снабдевању потрошача природним гасом, нарочито у контексту обезбеђивања довољних залиха природног гаса, као и то да је у прва три месеца ове године компанија остварила позитиван финансијски резултат, настављајући тренд позитивног пословања.

Прво тромесечје обележиле су интензивирани активности на стратешким пројектима, а пре свега активности на изградњи магистралног гасовода од границе са Републиком Бугарском до границе са Мађарском и другим суседним земљама, односно на изградњи компресорске и мерних станица на траси кроз Србију.

Поред наведеног, пандемија и последице ширења болести COVID-19 и увођење ванредног стања у Републици Србији утицали су на организацију пословања и предузимање потребних активности нарочито крајем посматраног периода, а негативни ефекти на пословање нису били изражени до краја марта текуће године, иако се они, како стоји у овом извештају, могу очекивати у наредном кварталу.

ЈП „Србијагас“ предузима све могуће мере у погледу ефикасности наплате потраживања и одржавања ликвидности предузећа, нарочито у условима присутне пандемије и очекиваног снижења степена наплате потраживања, а имајући у виду да је ова ситуација утицала на све привредне субјекте у Републици Србији.

У предузећу су, како је истакнуто, настављене активности и напори и у погледу рационализације трошкова пословања, у складу са могућностима и објективним околностима, а посебно уважавајући допис и инструкције Министарства финансија од априла ове године, о смањењу пословних расхода за 20% и више, свуда где је то могуће и реално, а што је већ инкорпорирано у Ребаланс Програма пословања предузећа за 2020. годину, усвојен од стране Владе Републике Србије, такође у априлу ове године.

И у овом извештајном периоду настављена је сарадња са надлежним министарствима и свим релевантним институцијама, а менаџмент и Надзорни одбор, као и сви запослени ЈП „Србијагас“ су, и у условима ванредног стања, предузимали све неопходне активности, кроз пословне одлуке, политике пословања и континуирано ангажовање, у циљу одржавања и унапређења свих показатеља пословања.

Чланови Надзорног одбора, у складу са препорукама Владе, усвојили су на овој мајској седници и Одлуку о обустави обрачуна законске затезне камате на потраживања од купаца у периоду трајања ванредног стања, а у циљу ублажавања негативних економских последица насталих услед заразне болести COVID-19, пружања финансијске подршке купцима ЈП „Србијагас“ и одржања економске стабилности на тржишту.

(www.srbijagas.com)

У АПРИЛУ УСВОЈЕН РЕБАЛАНС ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА

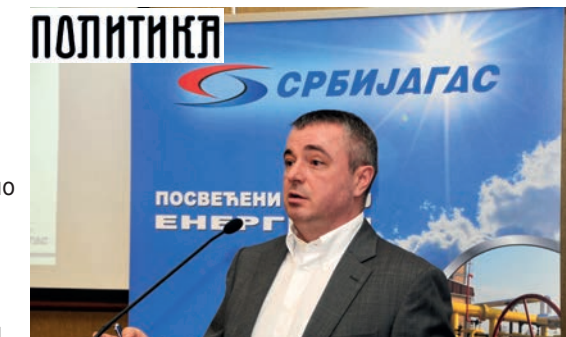
Влада Републике Србије, на седници одржаној 30. априла ове године дала је сагласност на Програм о изменама и допунама Програма пословања ЈП „Србијагас“, Нови Сад за 2020. годину, који је Надзорни одбор Србијагаса донео 16. априла ове године. Решење о давању сагласности објављено је у Службеном гласнику РС бр. 63 од 30.04.2020. године.

Генерални директор Душан Бајатовић за Политику: ПАНДЕМИЈА НИЈЕ ЗАУСТАВИЛА РАДОВЕ НА ТРАСИ „ТУРСКОГ ТОКА“

Како је средином овог месеца генерални директор Србијагаса **Душан Бајатовић** изјавио за дневни лист „Политика“, пандемија корона вируса COVID-19 није у протеклих месец и по дана омела радове на изградњи гасовода „Турски ток“ преко Бугарске.

- Вирус COVID-19 није утицао ни на градњу мерних станица, а ни на велику компресорску станицу на српском делу трасе, што треба да обезбеди пуну функцију гасовода. Што се Србије тиче, све ће бити завршено у очекиваном року, потврдио је за „Политику“ Душан Бајатовић.

Како је истакао, ниједног дана није прекидан посао и све време се радило пуним капацитетом. Због примене мера заштите на раду, односно спречавања појаве и ширења заразне болести COVID-19, нисмо имали оболелих од овог корона вируса, рекао је директор Србијагаса додајући уједно да је на то, сигурно, утицала и чињеница да се радови изводе под ведрим небом у тешко приступачним теренима, што је уз одговарајуће мере и опрему, сачувало радну способност оних који раде на магистралном гасоводу кроз Србију од бугарске до мађарске границе.

Генерални директор на једној од ранијих прес конференција

- Уколико не буде неких нових изненађења, прве количине гаса из „Турског тока“ требало би да потекну преко Србије у другој половини године, рекао је за „Политику“ Душан Бајатовић.

(www.politika.rs)

Институције инфо

Вест из Агенције за енергетику Републике Србије

„ГАСТРАНСУ“ САГЛАСНОСТ НА ПРАВИЛА О РАДУ ТРАНСПОРТНОГ СИСТЕМА ЗА ПРИРОДНИ ГАС

Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на седници одржаној 15. маја, донео је Одлуку о давању сагласности на Правила о раду транспортног система за природни гас „Гастранс д.о.о“ Нови Сад, којима се уређују односи између оператора и корисника транспортног система који ће ићи кроз Републику Србију и бити повезиван на бугарски и мађарски национални гасоводни систем.

Предлог ових Правила АЕРС-у је достављен 13. априла 2020. године ради прибављања сагласности. Пре тога, „Гастранс“ је предлог Правила о раду транспортног система ставио на јавну расправу, која је одржана у периоду од

10. септембра до 10. октобра 2019. године. Након завршетка јавне расправе поједине одредбе правила су кориговане са циљем да се ускладе са Законом, Коначним актом о изузећу, одредбама мрежних правила ЕУ за које се Србија као чланица Енергетске заједнице обавезала да ће их применити, као и са коментарима који су пристигли током јавне расправе.

Овим правилима, права и обавезе оператора транспортног система и корисника, уређују се тако да се омогући рационалан развој и ефикасно коришћење система,

као и слободан приступ и равноправан положај корисника система. Основна питања која су уређена правилима су: приступ транспортном систему, расподела капацитета на улазним и излазним тачкама система (за временске периоде до годину дана), рад, одржавање и развој транспортног система, извештавање и објављивање података.

(www.aers.rs)

Србијагас наставља да спроводи мере за спречавање појаве и ширења вируса COVID-19

ОГРАНИЧАВАЈУ СЕ СЛУЖБЕНА ПУТОВАЊА У ИНОСТРАНСТВО, САСТАНЦИ СА НАЈВИШЕ 10 УЧЕСНИКА, НОВИ ПЛАН БОРАВКА ЗАПОСЛЕНИХ НА РАДУ

Радан Поповић у разговору за Гас прес

Правовремено, као што је то урађено одмах по увођењу ванредног стања, Јавно предузеће „Србијагас“ је, и по његовом укидању, врло брзо донело План превентивних мера и активности за спречавање појаве и ширења заразне болести COVID-19 у условима када епидемија још увек постоји и када се већина оних који су били упућени на рад од куће враћају у своје канцеларије и полако почиње редован рад. У овом периоду, како смо сазнали од колеге **Радана Поповића**, који је члан Кризног штаба ЈП „Србијагас“ за спречавање ширења заразне болести COVID-19, најважнија је лична одговорност сваког запосленог, ношење заштитне опреме, маске и рукавица, али и стварање услова да се испоштује кључна мера у вези са планом боравка запослених на радном месту, а то је да се у радним просторијама обезбеди 4m² по једном запосленом, односно да

СВА ЗАШТИТНА СРЕДСТВА ОБЕЗБЕЂЕНА БЛАГОВРЕМЕНО

Радан Поповић каже да је предузеће на време набавило сва заштитна дезинфекциона средства за запослене, радни простор и службена возила. С изузетком маске, за које је уплата извршена одмах али се мало чекала испорука, све остало је стигло врло брзо и дистрибуирано у све наше радне јединице широм Србије, истакао је он. Управо тог дана, у четвртак, 14. маја, када смо забележили овај разговор, у наше просторије на Путу Шајкашког одреда бр. 3 у Новом Саду стигао је још један контингент заштитних средстава, који би, према процени нашег саговорника, требало да буде довољан до 30. јуна до када се очекује да ће се епидемија смирити и да ће мере бити знатно релаксиране.

растојање између њих буде 2 метра, где год је то могуће.

- У том пакету мера који је на предлог Кризног штаба, донео генерални директор ЈП „Србијагас“, се наводи да би у наредном периоду требало ограничити службена путовања у иностранство и с тим у вези свести на минимум и посете страних држављана нашој компанији. Такође, предлаже се да се откажу сви планирани велики догађаји и одласци на

семинаре, а да се састанци не заказују са преко 10 учесника. Дистанцу треба поштовати и приликом транспорта у службеним аутомобилима, тако што ће се користити само 50% капацитета превозног средства. И даље ће се, у циљу безбедног уласка у радни простор, користити дезобаријере на улазу у сваку нашу пословну зграду. Препорука је и да се избегавају групна окупљања и да се радни простор који користе запослени, дакле радне

Сва заштитна опрема и средства за дезинфекцију одавде су дистрибуирана даље

Брзо смо одреаговали на пандемију, Р. Поповић

Наш магацин се налази на Путу шајкашког одреда бр. 3

површине столова, тастатуре, столице, кваке на вратима итд, чешће чисте дезинфекционим средством. Запослени би требало да праве више пауза на отвореном, а за време тих пауза потребно је да се проветравају просторије, каже појашњавајући за Гас прес наш најновији План мера Радан Поповић.

За запослене у радним јединицама „Одржавања гасовода“, послове треба организовати на начин да

се у што већој мери испоштује растојање од 2 метра, по групама или екипама и радним операцијама, тако да једна екипа обавља једну радну операцију, а остали да држе растојање.

- И да напоменемо још једном, обавезно је коришћење личне заштитне опреме, што подразумева маску и рукавице, ако је растојање, дистанца, између запослених мања од 2 метра. Исто правило важи и у средствима

групног превоза приликом доласка и одласка с посла. Наравно, и даље остаје обавеза дезинфекције службених возила, која је нарочито важна након сваке руте превоза већег броја људи. Приликом рада са странкама, такође је обавезно ношење заштитне опреме, а то важи и за странке, што мора бити истакнуто на видном месту на уласку у наше пословне зграде.

В.Арсич

ИЗУЗЕТНА САРАДЊА СА РЕСОРНИМ МИНИСТАРСТВОМ, КОД НАС САМО ЈЕДАН ОБОЛЕЛИ!

Испоруке заштитних средстава од Министарства на недељном нивоу

ЈП „Србијагас“, односно наш Кризни штаб, на недељном нивоу, је слао извештаје о оболелима од COVID-19 Министарству рударства и енергетике. Према тим подацима, наша компанија имала је само једног запосленог који је био заражен овим вирусом, а који је ову болест добио од супруге која је здравствени радник. Колега који је имао вирус је излечен, није имао веће тегобе и у међувремену се вратио на посао. Десетак наших колега било је у самоизолацији, најчешће због тога што су се управо у време проглашења ванредног стања враћали из иностранства.

Оно што је овде важно истаћи, како наглашава наш саговорник, предузеће је имало велику подршку и помоћ у обезбеђењу заштитне опреме и средстава од Министарства рударства и енергетике, од којег су испоруке стизале, такође на недељном нивоу. Све ово за циљ је имало заштиту здравља наших запослених, а самим тим и свих оних са којима смо и у време ванредног стања морали да радимо, закључио је Радан Поповић.

Разговор са Славишом Боровићем из РЈ „Дистрибуција гаса“ Београд

ОБЕЗБЕДИЛИ СМО СТАЛНУ ПРИПРАВНОСТ ЗА ОБАВЉАЊЕ ХИТНИХ ИНТЕРВЕНЦИЈА

Улаз у нашу пословну зграду у Београду

Весна Арсић

Наша компанија посебан акценат је у претходном периоду, дакле у време ванредног стања, ставила на оперативну функционисање организационог дела, чији је основни задатак дистрибуирање природног гаса до крајњих потрошача, домаћинстава и привредних субјеката. Како је била организована Радна јединица „Дистрибуција гаса“ Београд, разговарали смо са колегом **Славишом Боровићем**, техничким руководиоцем ове радне јединице.

- Организација је била приоритетно базирана на спремност и готовост екипа задужених за сталну приправност, на послу и од куће, у циљу обављања хитних интервенција. За дежурне екипе су у складу са прописаним правилима обезбеђене пријаве код надлежних органа за несметано кретање у периоду „полицијског часа“. Службени рачунари су повезани на оперативни систем предузећа за услове „рада од куће“ за оне раднике, који по неком од прописаних критеријума нису долазили у круг предузећа. Такође, поједини телефонски бројеви, доступни купцима, преусмерени су на кућне бројеве администратора задужених за рекламације.

• Како је у Вашем сектору рада посао организован тако да не буде директних контаката са потрошачима и како сте ту неопходну дистанцу обезбедили за колеге?

- Сходно мерама Владе Републике Србије, није био дозвољен рад са странкама у смислу пријема трећих лица у пословнице предузећа. Предмети су решавани путем електронске преписке, уколико је то било могуће. Они запослени,

На хитне интервенције излазили смо са заштитном опремом, кућни мерно-регулациони сет

чије је присуство на послу било неопходно, спроводили су све препоруке и мере заштите.

• Како смо избегавали контакте и како радили у ситуацији када је ипак морало да се одреагује у случају хитних интервенција?

- На срећу, рад на отвореном у тих неколико недеља је био ниског интензитета, нисмо изводили нова прикључења, већ само отклањање кварова за несметану и безбедну испоруку гаса. Оперативци су у тим условима рада на отвореном, предузимали све договорене мере заштите, а пре свега су држали дистанцу од присутних лица. Такође, све наше екипе биле су опремљене средствима за дезинфекцију опреме и свих потенцијално контактних површина. Сектор Заштите на раду је организовано екстерну службу за дезинфекцију службених возила и радних просторија предузећа.

• Да ли је и у којој мери у Радној јединици „Дистрибуција гаса“ Београд, у овом периоду

Пословни простор „Дистрибуције гаса“ Београд

било рекламација, како је то било организовано у Београду?

- Пријем рекламација обављан је у континуитету, кроз рад Диспечерског центра Оператора Дистрибутивног система и „Call centra“ ОДС-а, који на основу успостављене процедуре, одмах даље обавештавају дежурне задужене из техничке службе задужене за конкретну локацију. Иначе, наша радна јединица, поред Града Београда, покрива и Аранђеловац, Смедерево, Смедеревску Паланку и Велику Плану.

• Шта нам можете рећи о заштитним мерама, опреми и средствима која су примењивана?

- Запослени у „Дистрибуцији“ били су опремљени свим личним заштитним средствима и опремом. А када је реч о начину рада, сви смо се придржавали прописане дистанце и оно што је најважније, сачували смо здравље, како наших колега, тако и потрошача са којима смо, због неких хитних послова, ипак морали да имамо контакте.

• Колико иначе има запослених у Вашој радној јединици, колико је њих због препорука Владе било упућено на рад од

куће или су по неком другом основу били ослобођени радних обавеза?

- У „Дистрибуцији гаса“ Београд има укупно 36 радника, од тога је 12 по решењима и на основу критеријума Кризног штаба, упућено на „рад од куће“. У циљу смањивања контаката, вршена је прерасподела посла, односно по принципу наизменичне замене радника, тако да је на послу био присутан број радника на нивоу „минимума процеса рада“.

• Да ли се и ви ових дана враћате на уобичајени начин рада, придржавате ли се мера заштите и даље?

- Радни режим се враћа у стандардан режим и начин рада, с тим да је услед паузе коју смо имали, сада мало појачан интензитет активности. Наравно, остају и даље на снази заштитне мере и ми поштујемо и спроводимо све оно што је прописао наш Кризни штаб.

Дезинфекција радног простора рађена је у континуитету

Разговор са Николом Аћимовићем из Службе продаје гаса-Дистрибуција Нови Сад

ЧУВАЛИ СМО ЗДРАВЉЕ НАШИХ ПОТРОШАЧА, АЛИ И ЗАПОСЛЕНИХ У ОВОМ ДЕЛУ КОМПАНИЈЕ

Настављамо са потписивањем уговора са купцима у Зрењанину, Никола Аћимовић

Да је систем продаје гаса при Дистрибуцији Нови Сад функционисао на најбољи могући начин и у време ванредног стања, уверили смо се у разговору са **Николом Аћимовићем**, руководиоцем Службе продаје гаса-Дистрибуција Нови Сад. Сазнали смо који су то послови били обустављени, а које нисмо прекидали, како је овај сектор рада био организован и како су се спроводиле мере заштите запослених од корона вируса.

• **Дакле, како бисте, уkratко, могли да опишете рад Ваше службе од марта до маја ове године?**

- Функционисање Службе продаје гаса - Дистрибуција Нови Сад, за време трајања ванредног стања, организовано је на начин да се што више смање контакти, како са странкама, тако и међусобно међу колегама, који су свакодневно долазили на посао и у условима проглашеног ванредног стања.

Такође, обезбеђена су заштитна средства и заштитна опрема, коју су запослени савесно користили, у складу са упутствима Кризног штаба формираног на нивоу ЈП „Србијагас“. Запослени нису имали проблем са доласком и одласком са посла, јер сви имају пребивалиште у местима где и раде, односно где се налазе наше пословне просторије. Што се самог посла тиче, обуставили смо слање опомена, издавање налога за обуставу испоруке природног гаса (искључења) и утужења по основу дуговања. Преостали сегменти послова којим се бавимо се одвијао као и пре ванредног стања. Редовно смо и у роковима вршили фактурисање правним и физичким лицима, корекције рачуна по рекламацијама, књижили уплате по изводима банака и водили рачуна о реализацији наплате.

• **На који начин сте обуставили контакте са потрошачима?**

- Одмах по проглашењу ванредног

стања, а сходно поменутиим упутствима, обуставили смо непосредан физички контакт, односно пријем странака у нашим просторијама и то у свим центрима које Служба продаје гаса - Дистрибуција Нови Сад покрива: Кикинда, Кањижа, Нови Сад, Зрењанин, Панчево. Овде морам да нагласим, а тиче се непосредног контакта са потрошачима, да смо били принуђени да прекинемо акцију потписивања Уговора о снабдевању природним гасом са мештанима насељених места у Општини Зрењанин, укључујући и сам град Зрењанин. Као што Вам је познато, крајем претходне године под окриље ЈП „Србијагас“

прешли су потрошачи који су раније припадали ЈКП „Топлана“ Зрењанин, те смо одмах након новогодишњих празника приступили акцији потписивања Уговора о снабдевању природним гасом. Акција се одвијала паралелно непосредним одласком запослених у Служби продаје гаса - Дистрибуција Нови Сад у насељена места Општине Зрењанин, односно у месне заједнице, где су, по позиву које смо благовремено упућивали, потрошачи долазили да потпишу уговоре. На лицу места смо вршили ажурирање базе података, на основу расположиве документације која нам је дата на увид (решења о наслеђивању, купопродајни уговори и слично). Други део акције се истовремено одвијао у нашим просторијама у Зрењанину, где су по позивима долазили потрошачи насељени у самом граду Зрењанину. Надам се да ћемо ускоро имати прилику, односно да ће се стећи услови

да ову велику акцију приведемо крају. Ради се о преко 22.000 нових потрошача.

• **А како се држала та прописана дистанца међу запосленима?**

- Запослени који су долазили на посао су се трудили да међу собом држе прописану дистанцу. Напомињем да нам је држање поменуте дистанце знатно олакшано чињеницом да Служба располаже довољним бројем канцеларија, као и чињеницом да су канцеларије по својој структури, односно површини, довољно простране да се може организовати несметани рад више колега истовремено.

• **Да ли је и у којој мери у овом периоду било рекламација на рачуне?**

- У периоду трајања ванредног стања, од купаца смо примили укупно 472 рекламације на издате рачуне, што је уобичајен број рекламација које запримамо и у редовном режиму рада. На све рекламације смо одговорили поштујући процедуре и рокове. Пријем рекламација у периоду трајања ванредног стања обављали смо телефоном, поштанским поштицама и електронском поштом, дакле на све уобичајене начине осим непосредног доласка потрошача у наше просторије. Овде морам да апострофирам један нови начин контакта са потрошачима, путем сајта ЈП „Србијагас“, који смо реализовали у сарадњи са Службом за односе са јавношћу и маркетинг. Осећам потребу да кажем да сам врло задовољан како то све изгледа, а имам и повратне информације, односно позитивне критике

од стране наших потрошача којима је и овим путем олакшана комуникација са нама. Мислим да има простора да се, за сада, овај вид сарадње две службе настави на овај начин, а у блиској будућности продуби имплементирањем нових опција, а све у циљу унапређења квалитета услуге према нашим потрошачима.

• **Које мере заштите запослених су спровођене?**

- Запослени су добили заштитну опрему и дезинфекциона средства, као и упутства о држању прописане дистанце. Мере још увек примењујемо, а нисмо још отворили наше просторије за пријем потрошача. Очекујем да се ускоро и то деси и тада ћемо бити посебно опрезни у непосредним контактима са странкама уз инсистирање на коришћењу заштитне опреме код странака које нас посећују. У плану је и да ограничимо број странака које истовремено могу да бораве у нашим просторијама, сходно димензијама канцеларија у којима се одвија рад са странкама.

• **Колико, иначе, имате запослених и колико њих је, имајући у виду препоруке**

Владе, било упућено на рад од куће?

- Након пријема колега из ЈКП „Топлана“ Зрењанин, по основу преузимања поменутог броја нових потрошача, Служба продаје гаса - Дистрибуција Нови Сад тренутно броји 26 запослених. Од овог броја, током трајања ванредног стања, по основу критеријума Кризног штаба ЈП „Србијагас“, 10 колега је радило од куће или било ослобођено радних обавеза.

• **Да ли се ових дана враћамо на стару динамику и начин рада, како то сада изгледа?**

- Од 11. маја, сходно новопристиглим решењима за колеге који су радили од куће, поново смо у пуном саставу и сходно томе, имамо капацитет да одговоримо свим обавезама које ангажовање у Служби продаје гаса - Дистрибуција Нови Сад, од нас изискује. Након неколико дана, могу да приметим да смо се привикли на уобичајени ритам рада и обавеза. Сада смо у фази припреме за наставак активности које током ванредног стања нисмо обављали (опомене, искључења, тужбе...).

У року смо одговарали на све рекламације, Служба продаје гаса у Панчеву

Сектор инвестиција радио пуном паром и за време ванредног стања

ЖИВО НА ГРАДИЛИШТИМА

Није било никаквог застоја, када је реч о гасификацији и стварању услова да све новоизграђене дистрибутивне мреже имају и доводне гасоводе којима ће стизати гас до домаћинстава и свих других потрошача. То смо чули у разговору са директором Сектора инвестиција у Новом Саду **Мирославом Лекићем**, који смо забележили негде усред ванредног стања. Он нам је рекао да су у пуном јеку радови на гасоводима до Шида, Беле Цркве, Бача, Ковачице, Опова, као и да се увелико раде дистрибутивне мреже у многим општинама, а нарочито у Иригу, Зрењанину итд.

- Сва наша градилишта раде, а сви они, који иду на терен, придржавају се прописаних мера заштите. Дакле, ради се гасовод високог притиска од Шида до Сремске Митровице, тај посао је у завршној фази и изводе се финални

Припреме за подбушивање косо усмереним бушењем

Наши инжењери су стручни надзор на изградњи нових гасовода

радови. Готове су и две главне мерно регулационе станице, приводе се крају припреме за њихов технички преглед, тако да још увек у овом делу имамо посла, али то ће свакако ускоро бити у потпуности завршено, рекао нам је тада Лекић.

Веома живо било је и на траси новог гасовода високог притиска од Тилве до Беле Цркве, који ће гасом снабдевати сва насељена места белоцркванске општине. Рађена су подбушивања већ познатом „HDD” методом косо усмереног бушења, да би се урадили прелази преко ДТД канала и испод реке Караш. И овде су радови у завршној фази.

- Оно што смо дуго чекали, а што нам је јако важно, то је завршетак изградње разводног гасовода од Бачке

Паланке до Бача, у циљу стављања у функцију дистрибутивне мреже у Бачу која је раније изграђена. Изашли смо на терен и почели са радовима и на том гасоводу. Ради се и доводни, челични гасовод средњег притиска од Црепаје до Ковачице, казао нам је почетком априла Мирослав Лекић.

У овом разговору за време трајања ванредног стања чули смо и то да је тренутно највеће градилиште на подручју Града Зрењанина, где се увелико шири дистрибутивна гасна мрежа у више насељених места која припадају овој локалној самоуправи. Активно је и градилиште у општини Ириг, где се ради на гасификацији Јаска, Ривице, Врдника, Ремете и других места у овом делу Срема. За још један веома важан пројекат, како нам је рекао наш саговорник, добијена је грађевинска дозвола и пријављени су радови. Реч је о гасоводу који ће спојити Футог и Беочин, односно ГРЧ Футог и ГМРС Беочин.

Обе наше радне јединице „Одржавања гасовода“ вредно радиле и у време ванредног стања

СВЕ ТЕЧЕ ПО ПЛАНУ

Екипа „Одржавања гасовода” из Зрењанина, заједно са колегама из Београда, на терену

Судећи према информацијама које смо, такође у време ванредног стања, добили од директора Сектора техничке подршке Београд, задуженог за послове одржавања гасоводног система, **Слободана Паскаша**, наше техничке екипе су и пре проглашења пандемије Корона вируса COVID 19, као и у условима ванредног стања, готово без икаквог кашњења испуњавале свој план зацртаних радова. Требало је, каже, само неколико дана да се припреме спискови и добију дозволе за рад и кретање једног броја наших запослених и у време када то, због полицијског часа, није било дозвољено, а имајући у виду могуће хаварије и самим тим потребу да се на терен излази и делује одмах, без обзира да ли је на снази забрана кретања или не.

Управо у време ванредног стања, наше екипе урадиле су етажирање једног дела градске гасне мреже на Новом Београду, на захтев тамошњег Паркинг сервиса. Реч је о гасоводу од 6 цоли, који је, због потреба овог београдског предузећа, морао да се етажира и спусти, односно да се ураде машинско монтажни радови и омогући пролазак гасовода испод једног паркинга у нашем главном граду. Етажирање су урадиле колеге из РЈ „Одржавања гасовода” Зрењанин, а припремне радове и инертизацију дела градске мреже ГМ 05-02 Нови Београд, екипа РЈ „Одржавања” Београд, што нам је потврдила и управница те радне јединице **Оливера Нишавић**.

Други велики и обиман посао, каже нам

Слободан Паскаш, јесте реконструкција телеметрије на мерно регулационим и главним мерно регулационим станицама.

- Реч је о реконструкцијама више десетина наших објеката на које је уграђена или ће то тек бити урађено, нова опрема за даљинско читавање и праћење података. Ове радове изводимо заједно са колегама из РЈ „ЛГТ-Мерење и регулација” и наравно са предузећем које ради и уграђује ту савремену опрему. То је веома обиман посао, који ће наше капацитете убудуће ангажовати готово на дневном нивоу, потврдио нам је директор Сектора техничке подршке. Урађено је на стотине кућних гасних прикључака за наше колеге из Дистрибуције, више стотина цевних наставака за мераче, уграђивани су филтери, замењен котао на једној ГМРС итд. Београдска екипа „Одржавања

гасовода” урадила је неколико интервенција у том периоду, и то у Крагујевцу, Обреновцу и Младеновцу.

Електро служба из Зрењанина наставила је са радом на изради комплетне катодне заштите на стратешком пројекту изградње интерконектора од бугарске до мађарске границе, али и са другим планираним радовима по „белој књижи”.

Све у свему, радило се много, и поред ванредног стања. Гасоводни систем мора да функционише, а све што је планирано и важно, не сме да чека, рекли су нам тада у радним јединицама „Одржавања гасовода”.

Етажирање гасовода на Новом Београду, април 2020.

Ширење гасне мреже на подручју општине Рековац

ИЗГРАЂЕНО ВИШЕ ОД 300 КИЛОМЕТРА ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА У 30 МЕСНИХ ЗАЈЕДНИЦА

Јасмина Ђорђевић

У периоду који је за нама настављено је и са радовима на гасификацији Поморавског округа, а детаљније о томе у којим општинама је овај посао приведен крају и какво је тренутно стање на терену, разговарали смо са техничким руководиоцем РЈ „Дистрибуција Јагодина“ **Мирославом Тодоровићем**. За овај, мајски број Гас преса, колега Тодоровић ставља акценат на радове у општини Рековац.

- Уговором о пословно-техничкој сарадњи на пројектовању и изградњи дистрибутивне гасоводне мреже у општини Рековац, који је склопљен 2012. године између Јавног предузећа „Србијагас“, општине Рековац и стратешког партнера општине, извођачем радова, предузећем „Високоградња инжењеринг“ д.о.о. Београд, предвиђена је изградња гасоводне инфраструктуре у оквиру гасификације подручја општине Рековац. У претходном периоду интензивно су извођени радови у вези са исходовањем употребних дозвола, тако да данас на подручју општине Рековац ЈП „Србијагас“ има изграђену следећу гасоводну инфраструктуру: градски гасовод од челичних цеви пречника 8” у укупној дужини од 15,5 километара и дистрибутивну гасоводну мрежу од полиетиленских цеви у укупној дужини од 300 километара, и то за радни

притисак до 4 бар, као и 20 km за радни притисак до 10 бар. Урађена је и Мерно-регулациона станица „Рековац“ капацитета 9.000 m³/h. Станица је изграђена као зидани објекат са две излазне линије за већ поменуте мреже радног притиска до 4 и до 10 бара. Изграђена дистрибутивна гасоводна мрежа обухватила је потрошаче на подручју општине Рековац у 30 месних заједница, чиме је доступност коришћења гаса као енергента омогућена свим становницима општине Рековац, рекао нам је Мирослав Тодоровић.

У Јагодини сазнајемо и то да су сви изграђени објекти у Рековцу са исходованим употребним дозволама, напуњени гасом и у функцији. На подручју ове општине тренутно је 34 активна

потрошача гаса од којих су два фабричка постројења у Белишићу. За остваривање укупног пројектованог капацитета изграђене дистрибутивне мреже неопходна је изградња још две мерно регулационе станице МРС „Белишић“ и МРС „Сибница“ капацитета по 3.000 m³/h, што је планом предвиђено да се реализује у 2020. години.

На крају разговора, Тодоровић истиче да је најављена промена услова за изградњу кућних гасних прикључака са смањењем цене прикључка и могућношћу отплате на рате, изазвала велико интересовање код будућих потрошача гаса, тако да очекујемо да дође до значајног повећања броја прикључака у наредном периоду.

Нова Мерно-регулациона станица Рековац, са две излазне линије

У овом броју „HR“ тема која је последњих месеци избила у први план

РАД ОД КУЋЕ – ОЧЕКИВАЊА И РЕАЛНОСТ

Наташа Лончар

Пандемија Корона вируса COVID-19 готово је преко ноћи окренула цео свет наглавачке. Одједном је све стало и све што нам се до јуче чинило немогуће, постало је наша реалност. Градови су били блокирани, школе позатваране, саобраћај готово у потпуности заустављен, све је опустело, а неки су се, на моменте, запитали да ли је можда у питању још један орвеловски експеримент или се све то заиста дешава. Криза светске економије, изазвана пандемијом, многим на земаљској кугли је, поред страха за опстанак због вируса, донела и зебњу од финансијског краха.

Цео свет је почео да функционише у некој потпуно другој димензији, затварали смо се у своје домове у 17 часова, а исти ти домови постали су истовремено и наш простор становања, и канцеларија, и школа, и игралиште и ресторан. Живот је почео да се одвија у неколико квадрата и наша дневна рутина се потпуно променила. Пре свега, велики број запослених упућен је да ради од куће (неки би рекли „срећници“, јер ем су задржали посао, ем им природа посла омогућава такву организацију). У првом моменту, многим је то деловало једноставно, али треба имати у виду да је већини то било прво искуство са таквим начином рада.

На почетку је деловало чак и примамљиво радити у пиџами, уз кафицу и заваљени на софи, али релативно брзо се показало да ствари нису баш тако једноставне. То се посебно односи на породице са школарцима и оне са мањом стамбеном квадратуром, а таквих је у нашој земљи поприлично. Није лако организовати да свако има свој мирни кутак и уређај за приступ интернету, посебно када свима треба у исто време. Деца прате наставу, отац има видео конференцију, а мајка једном руком куцка мејлове, а другом меша ручак да не загори. То је била честа слика последњих пар месеци. Како је хумор и лек и спас, друштвене мреже су биле затрпане шаљивим сликама и снимцима на којима су мушкарци и жене до пола обучени пословно, кошуља, сако, шминка, а од пола „врло приватно“ - пиџаме, тренерке и понекад чарапе на којима је и прогледао прст. 😊

Осим тога, многим се радни дан протегао на цео дан, јер кад нисмо ограничени радним временом, склони смо да одлажемо, па смо оно што није хитно можда и мало превише одлагали. Стара бољка познатија као „после ћу“. У кућним условима милион

је разлога за то одлагање - нова епизода серије, телефонски разговор, свађа међу децом, кућни љубимац кога треба извести, бескрајно сурфовање по интернету и друштвеним мрежама итд. Неки су можда самодисциплинованији, па су себи утврдили „радно време“, односно ограничили период у коме ће бити радно продуктивни, али већина је вероватно то учила и савладала у ходу.

С обзиром на то да смо у све ово ушли потпуно неприпремљени, многи су имали и техничких проблема да у потпуности одговоре радним захтевима. Штампаче, скенере, копиер машине и сличне уређаје углавном немамо код куће, а дешавало се да нам недостаје документација која још увек постоји само у физичком облику. Колико год све било дигитализовано, ипак то није увек могуће. Међутим, највише захваљујући паметним телефонима, људи су углавном успевали да се снађу. Добра страна оваквих ситуација и јесте у томе што сва наша креативност и инвентивност дође у први план, па се дешавало да се буквално дође до нових модела решавања проблема и можда чак и ефикаснијих и исплативијих модела пословања. Многи су истицали да су видео конференције и састанци не само одлично функционисали, него и донели значајне уштеде у буџету фирме. Вероватно ће у неком будућем периоду људи много чешће прибегавати оваквом начину пословних сусрета.

Генерално, након првог шока, људи не само да су се брзо снашли и организовали, него и прилично навикли на комфор рада од куће. Нека истраживања су показала да би велики број запослених наставио тако да ради, а и многа предузећа су имала многе бенефите оваквог пословања, пре свега финансијске, тако да нека предузећа озбиљно разматрају могућности реорганизације пословања, управо у овом правцу.

Актуелну пандемијску ситуацију истражујемо из више углова

КОРОНА ИНТЕРМЕЦО

Дејана Шранц

Период за нама и живот с најновијим корона вирусом није био лак. Али, без обзира на све што смо прошли и и што нас још, можда, поново чека, највећи број људи је након укидања ванредног стања, ипак одахнуо. Милиони људи широм планете су због епидемије COVID-19 морали да се прилагоде новом начину живота и рада. Ова нагла и драстична промена већ устаљене шеме живљења свима нам је нешто одузела, али по нешто и донела. Потајни фанови изолације потпуно су се предали животу без журбаности, након много година су осетили мистичну привлачност поподневне доколице, многи од нас су добили по који килограм вишка, а некима су новчаници, управо због изолације, постали бар мало дебљи. Ко би рекао да ће нам набавка намирница у најближој продавници постати тако важна и узбудљива, малтене као некаква врста провода и изласка у свет.

Промена начина путовања

COVID-19 оставио је путничке и туристичке привредне делатности у расулу, а могао би да изазове и корените промене у начину на који доживљавамо путовања. Процењује се да би потенцијална будућа ескалација пандемије могла да угаси 50 милиона радних места широм света. Током протеклог периода, широм света отказано је 1,1 милион летова, резервације су опале за 50% у марту, 40% у априлу и 25% у мају. Међутим, како пословица каже, у свему лошем има и нешто добро. Тако су,

нпр. многе локације широм света које су раније имале „прекомерну навалу туризма“, поново могле да се позабаве аргументима за преиспитивање ослањања искључиво на туризам, као јединог извора економског раста. Уосталом, научници су закључили да пандемије и настају као последица људског претераног коришћења окружења, биодиверзитета и природних ресурса, а туризам је само део те појаве.

Онлајн куповина

Онлајн куповина није до сада била толико распрострањена, чак ни на местима са широко усвојеном употребом интернета. У ЕУ око 30% корисника интернета није куповало онлајн. Међутим, услед изолације и блокаде, и то се променило. У Кини нпр, онлајн малопродаја регистровала је пораст од 215% током јануара ове године. Слично је и код нас. Уосталом, ако нисте баш ви лично, онда је неко из ваше куће, сигурно, у ових пар месеци, куповао робу на основу електронске поруџбине и курирске доставе.

Време појачане међународне сарадње и помоћи

У чланку објављеном на сајту Светског економског форума, амерички професор Харалд Цејмс, позабавио се потенцијалним последицама које COVID-19 може да има по глобализацију. - Пандемије нису само пролазне трагедије које доносе болест и смрт. Људи постају и сумњичивији и лаковернији, написао је он. А ми додајемо, и емпатичнији,

и хуманији...Многе земље су се суочиле са недостајућим ресурсима неопходним за борбу против овог „невидљивог“ непријатеља, што нас је научило да у будућем аутсорсовању производње треба бити много опрезнији. Већина ипак сматра да је мултилатерална сарадња крајње неопходна и извесна и у даљој будућности. Државе су у овом периоду много више помагале једне другима, слале хуманитарне пошиљке и управо тај недостајући медицински материјал.

Чистија животна средина?

Сателитски снимци за време трајања ове светске пандемије показале су драстично смањење загађења ваздуха у целом свету. Ограничења путовања и кретања паралисала су сакодневни живот, а самим тим и индустријску производњу - и сходно томе емисије које су укључивале гасове ефекта стаклене баште. Организација за истраживање загађења ваздуха израчунала је да је Кина, као један од највећих загађивача, доживела смањење емисија угљен диоксида од 2%, у протеклих пар месеци у поређењу са истим периодом 2019. Нажалост, очекује се да ће се тај ниво поново повећати када пандемија прође.

Е-доктор

„Телездравље“ је употреба телекомуникацијских средстава и виртуелне технологије да би се указала здравствена нега ван традиционалних установа. То је тренд који подстиче Светска здравствена организација, будући да експерти верују да он може

да смањи трошкове и повећа приступ здравственим услугама. И сами смо могли да се уверимо како су у време ванредног стања помагали „доктори на даљину“. Сви лекари опште праксе у домовима здравља разговарали су са својим пацијентима телефоном и давали им савете, преписивали електронске рецепте и помагали колико год су могли, чувајући притом од опасног вируса наше, али и своје здравље.

Љубав преко жице

Чини се да је било тешко и онима који су се нашли у потрази за љубављу и партнером, баш у овом тренутку обавезне физичке и социјалне дистанце. Управо та потреба човека да буде у емотивном смислу близак са другима, допринела је, према истраживањима, порасту броја посетилаца тзв. дејтинг сајтова. Виртуелно удварање, заједничко гледање онлајн концерата и позоришних представа, 3Д обиласци галерија, постали су нови начин да са неким будете

„тако близу, а тако далеко“. Процењује се да је број људи широм света претплаћених на стриминг платформу (Нетфликс) скочила у протеклом периоду за око 50%. Директори гејминг индустрије, такође имају огромне осмехе на лицима, јер је нпр. коришћење игара у Кини скочило до милионских цифара.

Све од нас самих зависи

На крају, када се све ово заврши, лична искуства су оно што ће сваком од нас остати као сећање на протекли период изолације. Неки ће је се сећати по свакодневном испробавању нових рецепата, детаљном спремању давно непоспремљених фиока и ормана, по окупљању, дружењу чланова породице, заједничког обедовања, по бескрајном броју духовитих порука које су кружиле друштвеним мрежама... Ова пандемија би на крају могла да испадне велики тренутак учења. Многи су боље упознали и сами себе, колико су спремни да се прилагоде новонасталим

неуобичајеним ситуацијама, колико су одговорни и колико спремни да поштују нова правила. Можда овај тренутак глобалног успоравања треба да нас научи томе да можемо да будемо и мање потрошачки настројени, да је понекад заиста потребно успорити, уживати у малим, ситним животним тренуцима, у пролећном јутру, птичјем цвркату, домаћој парадајз чорбици коју једемо заједно, у дому, доброј књизи, телефонском разговору са пријатељима... Можда ће нам корона помоћи да нађемо нове начине да живимо здравије, радимо хуманије, више волимо ближње, више бринемо о здрављу и окружењу. Мене лично доба короне је научило да се не предајем демону досаде и самосажалевања, да не будем усамљена и у ситуацијама када сам сама. Много тога корисног сам урадила у свом животном простору, у многим књигама нашла оно што ми је помогло да насмејана и задовољна изађем из овог периода.

Еко (а по мало и туристички) кутак

24. мај - Европски Дан паркова

ОЧУВАНА ПРИРОДА НАЈВЕЋЕ НАЦИОНАЛНО БОГАТСТВО!

Ксенија Аћимовић

Мај је месец у којем све државе на Старом континенту обележавају Дан паркова. Управо то, а и ситуација у вези са корона вирусом, која је већ а и тек ће обележити туристичку сезону 2020, определило нас је да акценат у нашем „Еко кутку“ овога пута ставимо на националне паркове у нашој земљи. Дакле, лето на планини, овог лета, могло би бити једно од незаобилазних

дестинација, нарочито уколико вам је потребан истински одмор. Уз пределе нестварне лепоте, разнолику флору и фауну, непроцењиве културне, историјске и природне споменике, као и видиковце са којих се пружа неописив поглед на њихову нетакнуту природу, представљамо вам пет националних паркова Србије!

Национални парк Фрушка Гора

Између Дунава и Саве, дужином од око 80 и ширином од око 15km,

препустите се ветровима Дунава, који ће вас засигурно повести у незаборавну авантуру!

Национални парк Копаоник

Највећи планински масив у Србији још пре много

векова добио је надимак „Сребрна планина“, због његовог огромног рудног богатства. Осим тога, Копаоник зову и „Сунчана планина“, због 200 сунчаних дана годишње. Лети, без снега, можда је чак лепши, питомији и богатији него зими. Пружа огромне могућности за активан одмор. Шетња обележеним пешачким стазама, озбиљно планинарење, параглајдинг, школа јахања, вожња бициклом, џиповима, квадовима, али и панорамска вожња жичаром до Панчијевог врха, су незаборавни. Излети до народног светилишта Метође или до Семетешког језера, су нешто што туристи често траже, у жељи да се одморе на „пловећим острвима“ и дишу пуним плућима, уживајући у погледу на Копаоник и околину са бројних видиковаца.

простиру се прелепи пејзажи првог од пет националних паркова Србије - Фрушке горе, некадашњег острва Панонског мора. Густе шуме насељене јеленима, дивљим свињама и другим животињама, мноштво могућности за активности на отвореном и прелепа природа, само су неке од њених карактеристика. Управо због те разноврсности, овај национални парк је савршен за оне који желе да се опусте у природи и који желе да се опробају у планинарењу, бициклизму и другим активностима на планини. Оно по чему је Фрушка гора надалеко позната и по чему носи епитет српске „Свете горе“ јесу 17 православних манастира саграђених у 15. и 16. веку. Ту су и излетишта попут Стражилова, Иришког венца, Хопова, Змајевца, Хајдучког брега, који привлаче све више оних који желе да се опусте у природи.

Национални парк Ћердап

Ово је највећи национални парк у Србији и простире се на површини од 636 квадратних километара. Налази се на десној обали Дунава, а име је добио по највећој и најлепшој клисури на целом току Дунава. Ћердапска клисура састоји се од четири клисуре и три котлине, а „мајка природа“ је овде одрадила врхунски посао те поглед на било који део ове клисуре оставља без даха. Велики број пећина, речне котлине, историјске знаменитости попут Трајанове табле, археолошко налазиште Лепенски вир, тврђаве Голубац..., само су неки од разлога да посетите овај крај Србије и

Национални парк Тара

Национални парк Тара је једно од

најлепших места у Србији, чију лепоту цене сви који су крочили на његово тло. Испуњена зеленим ливадама, предивним шумама и селима као из сликовница, језерима и видиковцима са којих се пружа незабораван поглед, Тара се простире на површини од 220 km². У нетакнутој природи националног парка Тара најбоље можете уживати са неког од њених 5 очаравајућих видиковаца као што су Црњесково, Биљешка стена, Ослуша, Сјенич и најпопуларнијег-Бањска стена, са којег можете видети smaragdno језеро Перућац и незаборавни кањон реке Дрине. Етно-села, међу којима се издваја Јагоштица, изузетан су доживљај, а у комбинацији са природним лепотама обећавају врхунски одмор за душу и тело.

Национални парк Шар планина

Ова планинска лепотица налази се на самом југу Србије и прави границу са Македонијом, а засебан је огранак Динарских Алпа. Двадесет од сто врста које расту на овој планини је ендемично, а заједно са многобројним птицама и животињама, ретким лептирима чине од Шар планине један од најзначајнијих заштићених еколошких подручја биодиверзитета на Балкану. Обилује богатим културно-историјским наслеђем које носи посебан значај за српски идентитет и историју.

Гаспром у континуитету спроводи акције у циљу борбе против Корона вируса ЛЕКАРИМА ИЗ САНКТ ПЕТЕРБУРГА 200.000 ЗАШТИТНИХ ОДЕЛА НА ПОКЛОН

Теодора Лучић

Градским властима Санкт Петербурга, првих дана маја руска компанија „Гаспром“ поклонила је и испоручила 200.000 одела за биолошку заштиту. Одећа је произведена у Кини, где је демонстрирана њена ефикасност, што ће значајно помоћи смањењу ризика

од заразе лекара и медицинског особља вирусом COVID-19 у Русији. Поред новчане помоћи коју је пружила и даље пружа, затим куповине заштитних уређаја и опреме, „Гаспром“ је у борби против вируса помогао и на тај начин што је један део свог сајамског простора „Lenexpo Exhibition Complex“ у Санкт Петербургу трансформисао у привремену болницу.

Испорука заштитне опреме

Гаспром је помогао у борби против ширења вируса

Још један хуман гест

ЧЛАНОВИ УПРАВНОГ ОДБОРА ГАСПРОМА ДОНИРАЛИ СВОЈЕ МЕСЕЧНЕ ПРИХОДЕ

У Москви, је 30.априла, одржан састанак Управног одбора Гаспрома, на којем је договорено да ће, као још један вид помоћи руског гасног холдинга, чланови поменутог одбора донирати своје месечне приходе,

како би се помогло у борби против Корона вируса. Сакупљена новчана средства биће донирана Болници за клиничке заразне болести „Боткин“ у Санкт Петербургу.

Развој подземних складишта гаса у Русији

МАКСИМАЛНА ДНЕВНА ИСПОРУКА ПОДЗЕМНИХ ГАСНИХ ПОСТРОЈЕЊА ПРЕЛАЗИЋЕ МИЛИЈАРДУ КУБНИХ МЕТАРА

Како је недавно саопштила компанија „Гаспром“, овај државни гасни холдинг обезбеђује висок ниво поузданости својих испорука гаса потрошачима, а његова подземна гасна постројења чине саставни део система снабдевања гасом у Русији.

Изградња нових подземних складишних објеката у Курганском региону планирана је у блиској

будућности, као и у још два округа, где се тренутно врше геолошка истраживања. По завршетку планираних радова, дневна испорука подземних складишта гаса прелазитиће милијарду кубних метара, као дневни максимум, стоји у саопштењу Гаспрома.

(www.gazprom.ru)

Лисабон, пре три месеца У НАЈЗАПАДНИЈОЈ ЕВРОПСКОЈ ПРЕСТОНИЦИ

Владимир Уторник

Доба открића

Слушајући и читајући приче и легенде о подвизима својих предака, Себастијан (крунисан је са 14 година, али се већ од његове четврте знало да ће бити краљ) је у осамдесетим годинама 16. века стао на чело флоте која ће, веровао је, освојити Мароко. Судар са мароканском војском био је жесток и трагичан за Португалце - претрпели су један од највећих пораза, а Себастијан је нестао у бици. Био је уверен у свој божански карактер и хришћанску мисију, водио је своју војску својеглаво и оholо, не слушајући савете мудријих и искуснијих. Они, склонији реалистичној прози кажу да је погинуо, што је, највероватније, истина. Други, који још верују у митове, тврде да је неколико месеци после битке Себастијан, наводно, виђен жив у Венецији, али и ништа више од тога. Неки Португалци су чак убеђени да ће се Себастијан једнога дана појавити у Лисабону и да ће се с њим вратити и слава и богатство некадашње Португалије.

Себастијанова флота испловила је из Белема, лисабонске четврти која се простира уз реку Тежо, одакле су кретали сви бродови у славно „Доба открића“, а на том месту данас стоји велики бели споменик са барелефним ликовима који су учествовали у „освајању света“. Нешто даље, уз обалу реке је и торањ Белем, заштитни знак португалске престонице из 16. столећа и то је грађевина коју су морепловци последњу видели када су одлазили и прву учавали када су се враћали са својих пловидби.

Било је потребно више од 100 година истраживања да би Васко да Гама 1498. заобишао Африку и пронашао пловни пут до Индије. Претходно је Бартоломео Дијаз

стигао до рта Добре наде, али не и даље од тога. Две године после да Гаминог открића, кренула је нова опремљенија експедиција, коју је предводио Педро Кабрал. Због невремена, бродови су морали да скрену удесно, ка западу и после извесног времена, морнари су уочили да је у близини копно. Када су се искрцали знали су да то није Индија. Био је то Бразил.

Успостављањем трговинског пута до Индије и претварањем Бразила у колонију, у Лисабон се слило неслућено богатство. Допремали су се многобројни скупи зачини, злато, драго камење... Нешто касније, у Бразилу је откривена шећерна трска, а производња је захтевала другачију радну снагу, од домаћег становништва. Тада је, мада се од памтивека то догађало, процветала трговина робљем. Кажу да је најмање десет милиона црнаца из Африке одведено на рад у Бразил, мада многи сматрају да је тај број неупоредиво већи. Тако је Португал био дубоко уплетен и у тај, тако ружан део европске историје. Богатство је ишло до неслућених размера, али су се у томе крили и узроци пропасти. Само један од разлога је то што тако мала земља није

Споменик открићима...

имала довољно људских ресурса да контролише огромна освојена пространства. Ипак, све је то било право чудо, то да мала држава, иако једна од најстаријих на нашем континенту, која готово да није мењала границе, у једном тренутку своје највеће славе, контролише две трећине познатог света.

У Белему је и Манастир Жеронимос симбол тадашње моћи и богатства. Изграђен је у част подвига Васка да Гама и то на месту капеле где се истраживач молио ноћ пре поласка на путовање. У манастиру су сахрањени да Гама и песник Луис де Камоис (и његов споменик постоји у Лисабону), аутор епа „Луизијада“ у којем је опеван проналазак пловног пута до Индије. У близини манастира је посластичарница у којој се по оригиналном рецепту монаха прави „pasteis de nata“, чувена лисабонска посластица...

Обнова

Првог новембра 1755. Лисабон је погодио један од најразорнијих земљотреса, не само у Португалу, него и у читавој Европи, а од самог удара и нуспојава (цунами, пожар), страдало је близу 40 хиљада

...и кула Белем

А ЗАШТО СМО ОВАКО ДЕТАЉНО ПРЕДСТАВИЛИ ЛИСАБОН...

Наше колеге у посети Евори

У периоду од 1. до 8. марта, баш уочи избијања епидемије, 70 запослених у ЈП „Србијагас“, неки у друштву колега а неки са члановима својих породица, у организацији ЈСО за више послодаваца „Србијагас“, и то у три групе, посетили су Лисабон. Током пет дана боравка у португалској престоници била су организована и два излета. Први до Синтре, „Кабо да рока“ и Ешторила је описан, а у другом наше су колегинице и колеге посетиле Евору – један од најочуванијих средњовековних европских градова, који је под заштитом UNESCO-а.

људи. Ни Волтер није одолео да опише тако страхан догађај у свом „Кандиду“. Обнова града била је тешка и дуготрајна, али се из ње „изродио“ кварт Бајша Помбала. Тај доњи део града у низу красе четири трга - Росио, Комерсио, Рестаурадорес, Фигуера. Лисабон је обновљен захваљујући премијеру Маркизу Помбали, по коме је четврт добила име.

Нису мање занимљиви ни горњи делови града – а португалска престоница по угледу на италијанску, смештена је на седам брда. Најинтересантнији су Алфама, односно Баиро Алто и Чиадо, који су готово спојени. На „врху“ Алфаме, најстаријег дела престонице, смештен је замак Сао Жорже, са високим и готово неосвојивим зидинама са којих се може видети читав град. У близини је катедрала у народу позната као Се, а до тих места стиже се чувеним старинским трамвајем 28, још једном од знаменитости Лисабона. Баиро Алто и Чиадо су бoемске, али и трговинске

Замак Сао Жорже

четврти са мноштвом продавница, ресторана, кафића, али и историјским грађевинама, попут манастира Кармо, чији остаци стално подсећају на већ поменути земљотрес.

Даље, према Атлантику...

„Му name is Popov, Dušan Popov“, рекао је једне ноћи давне 1941. године у ешторилском „Казину Ројал“ један младић Јану Флемингу. Овај други је, каже легенда, баш по личности Попова, рођеног у Тителу, а чија породица потиче из Новог Милошева, створио књижевни, а касније и филмски лик тајног агента Џемса Бонда. Попов је био двоструки агент током Другог светског рата и често је боравио у Лисабону и Ешторилу, пошто је Португал био неутралан и ту су се окупљали многи шпијунски авантуристи, дипломате, бивши краљеви... Поред коцкарнице је хотел Паласио у којем су боравиле избеглице од нацистичког терора, потомци Хабсбурга и Ротшилда, а

Панорама Лисабона са реком Тежо

кажу да су посетиоци хотела били и Црњански и Дучић, и Егзипери, али и светски шаховски шампион Аљехин, који је ту и умро. Ешторил је данас спојен са Кашакаишем, правим туристичким местом на обали Атлантског океана. Недалеко од ових места је и „Кабо да рока“ најзападнија тачка континенталне Европе... На неких 30 километара од Лисабона је Синтра, градић где су португалски краљеви и племићи градили раскошне палате и дворце. Најпознатије су Национална и Пена палата, али и Маварска тврђава саграђена у 12. а обновљена у 19. веку.

П.С. – ЗФ-Република се дуго није „примила“ у Португалу. Након више од две деценије слабе „демократије“, на власт је дошао Салазар и профашистичком диктатуром владао од 1933. до 1968. Многе су ствари током Салазарове владавине биле забрањене, али чувена „ЗФ“ нису се доводила у питање - Фатима (вера, ходочашће), фаво и фудбал.

„Кабо да рока“

Пензионери Србијагаса се на различите начине борили са изолацијом

ИЗДРЖАЛИ ЗАБРАНУ КРЕТАЊА И НИСУ ОБОЛЕЛИ

Најгоре је, изгледа, прошло! У томе су, углавном, сагласни чланови Удружења пензионисаних радника ЈП „Србијагас“, којима је у данима ванредног стања био онемогућен излазак. Било је, разумљиво, током безмало двомесечне забране кретања различитог реаговања наших некадашњих радника, а разумљиво је и то да је онима из мањих места, посебно пензионерима који живе у кућама, ипак, некако било лакше, него онима који живе у градовима и становима.

Оно што је занимљиво, иако су биле „замрзнуте“ све активности, па самим тим није радила ни канцеларија седишта Удружења у новосадској улици Максима Горког 24, није замрла комуникација између чланова, а улогу неке врсте координације путем телефона преузели су председници клубова у општинама и градовима. Оно што је, ипак, најважнија вест јесте чињеница да се током пандемије ниједан бивши радник Србијагаса није разболео од болести проузроковане корона вирусом COVID-19.

- Много је лакше било нашим члановима који су изолацију проводили у кућама са двориштем, посебно ако имају и баште, тако да су имали обевезе које и иначе у нормалним околностима обављају. Тако је **Витомир Панић**, наш познати „произвођач“ ракије време проводио радећи у својој башти, док је **Ружица Баста**, о којој сте писали у вашим и нашим новинама, наставила да се бави узгојем и одржавањем птица кућних љубимаца, што је и раније радила. С друге стране, ми који живимо у становима мало смо теже поднели ситуацију у којој си прилично дуго „затворен“, али и поред тога смо издржали то искушење и придржавали се прописа који је спроводио Кризни штаб. Сада, кад је ванредно стање прошло и када можемо слободно да излазимо и нама је пао камен са срца, каже за Гас прес **Драгица Бартул**, председница Клуба у Кикинди.

И Зрењанинци су се нашли у сличној ситуацији. **Драгица Ђурин**, председница Клуба из нашег највећег банатског града, редовно је телефонским

Драгица Бартул на Новогодишњем дружењу пензионера

Драгица Ђурин из Зрењанина

путем комуницирала са члановима које предводи и није стекла утисак да су се пензионери нешто претерано жалили на ситуацију.

- Напротив, мислим да су се сви, имајући у виду околности у којима смо се нашли, доста добро организовали. Што се набавке тиче, највећу помоћ су ми пружили синови који су ми достављали најнеопходније ствари. Иначе, највећи део времена прводила сам правећи посебне торбе од старих фармерки и неки моји пријатељи били су пријатно изненађени оним што сам направила. Сад се већ припремам да прикупим чланарину од оних који то досад нису учинили, а надам се да ћемо ускоро имати и састанак Клуба, истиче Драгица Ђурин.

Новосађани су се и у условима ограничења, такође, трудили, колико је то било могуће, да се баве својим најважнијим пословима, са изузетком чувања унучади. Занимљиво је да је **Милан Скакић**, који прави дрвене макете, овога пута начинио макету руског ракетног система S-300. В.Уторник

УДРУЖЕЊЕ ПОЧИЊЕ ДА РАДИ У ПРВОЈ НЕДЕЉИ ЈУНА

- Најважније је да нико од наших чланова није имао „блиски сусрет“ са вирусом. Осим епидемиолошких мера државе, томе су допринели и самодисциплина и одговорност свих нас, а надам се да ће се тако и понашати док год траје епидемија. Наравно да нам је недостајало дружење, поготово немогућност изласка у шетњу, комуникација са унуцима... Епидемија је утицала на то да одложимо редовну Скупштину Удружења и то ће, када буде било могуће, бити прва активност коју ћемо спровести. Надам се да ћемо седницу моћи да одржимо негде у другој половини јуна, а томе би претходило и састанак ИО. Такође, надам се да ћемо до краја године успети да организујемо најмање два излета, а све ћемо радити у складу са епидемиолошком ситуацијом. Удружење ће почети са радом у првој недељи јуна и верујем да ћемо, колико је то могуће, успети да надокнадимо пропуштено, рекао нам је председник УПР ЈП „Србијагас“ **Бошко Тодоровић**.

АНАЛИЗА ЦЕНА ЕНЕРГЕНАТА

Период мај 2020.

ВРСТА ГОРИВА	ЈЕДИНИЦА МЕРЕ	ЦЕНА ПО ЈЕДИНИЦИ МЕРЕ (РСД)	ДОЊА ТОПЛОТНА МОЋ (МЈ/Ј.М.)	КОЕФИЦИЈЕНТ КОРИСНОГ ДЕЈСТВА	ЕФЕКТИВНА ЦЕНА (РСД/МЈ)	ИНДЕКС ЦЕНЕ ПРЕМА НАЈЛЕФТИНИЈЕМ ЕНЕРГЕНТУ	УВЕЋАНЕ ЦЕНЕ ПРЕМА ЦЕНИ НАЈЛЕФТИНИЈЕМ ЕНЕРГЕНТА
Природни гас*- ЈП "СРБИЈАГАС"	St. m ³	32.28	33.5	0.85	1.13	1.02	2.03%
Природни гас*- ДП "НОВИ САД-ГАС"	St. m ³	33.34	33.5	0.85	1.17	1.05	5.38%
Пропан Бутан-ТНГ	kg	133.33	45.9	0.85	3.42	3.08	207.57%
Струја-ЈТ* плава зона	kWh	8.132	3.6	0.99	2.28	2.05	105.35%
Струја-ЈТ* црвена зона	kWh	16.264	3.6	0.99	4.56	4.11	310.71%
Струја-ДТ* плава зона виша	kWh	9.294	3.6	0.99	2.61	2.35	134.70%
Струја-ДТ* црвена зона виша	kWh	18.588	3.6	0.99	5.22	4.69	369.39%
Струја-ДТ* црвена зона нижа	kWh	4.647	3.6	0.99	1.30	1.17	17.35%
Угаљ Вреоци сушени**	t	11,666.67	17.5	0.6	1.11	1.00	0.00%
Угаљ Колубара**	t	7,083.33	7.5	0.6	1.57	1.42	41.67%
Угаљ Ковин**	t	8,333.33	11	0.6	1.26	1.14	13.64%
Пелет буков**	t	18,333.33	17.078	0.91	1.18	1.06	6.17%

НАПОМЕНЕ:

* Плаћа се по утрошку месечно

** Цена је дата без транспорта и манипулативних трошкова ЈТ бројило зелена зона, ДТ зелена зона и ДТ плава зона нижа тарифа нису узети у обзир јер би се приликом грејања изашло из оквира тих зона. На укупну потрошњу додаје се фиксни део.

Извори цена:

природни гас - ЈП „СРБИЈАГАС“

природни гас - ДП „НОВИ САД-ГАС“

пропан бутан у боци 10kg - „Петрол“, Нови Сад

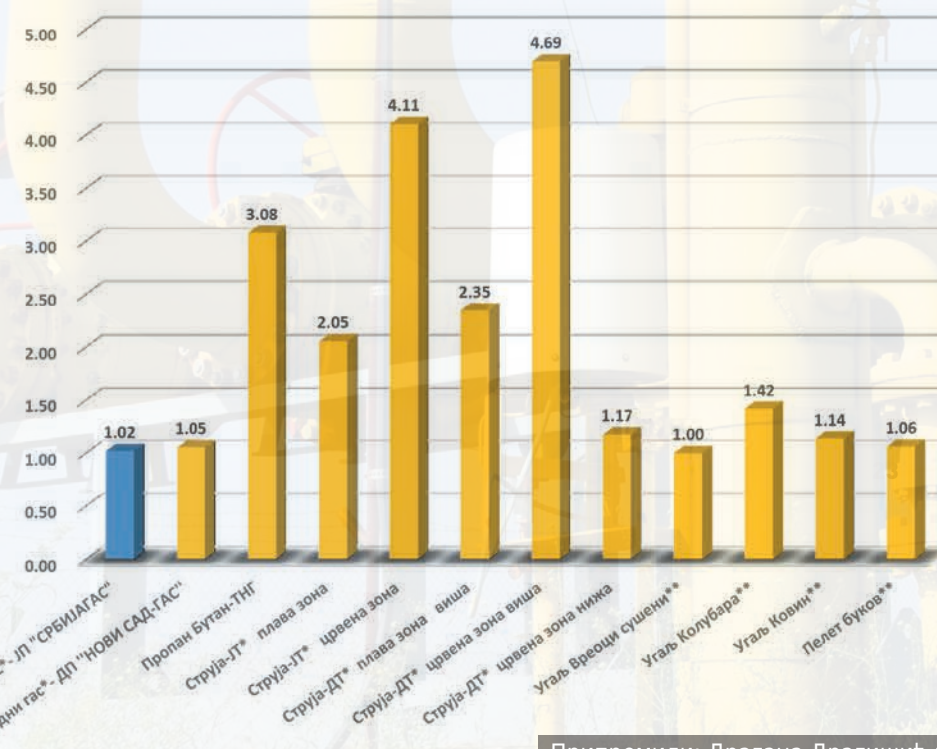
електрична енергија - „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“

угаљ - Стовариште угља „Искра-Пан“, Нови Сад

пелет буков - „Крајина Дрво НС“, Ветерник

Цене су без ПДВ-а узете за период мај 2020.

ДИЈАГРАМ СА УПОРЕЂЕНИМ ИНДЕКСИМА ЦЕНА РАЗЛИЧИТИХ ЕНЕРГЕНАТА

Припремили: Драгана Драгишић и Владимир Петровић

ЕНЕРГИЈА КОЈА НАС СПАЈА

ЈП "СРБИЈАГАС", Нови Сад
Народног фронта 12, 21000 Нови Сад, Србија
ТЕЛ + 381 21 481 1004 / + 381 21 481 2703 / ФАКС + 381 21 481 1305
www.srbijagas.com